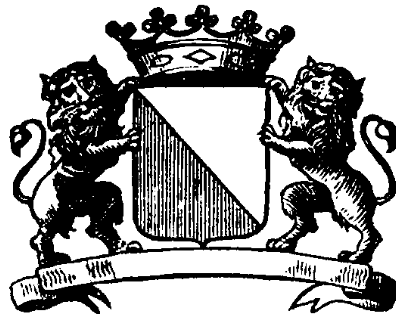
A°. 1856. N°. 55.

DINGSDAG *4 MAART.*

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat vergadering van den Raad zal worden gehouden op Donderdag den 6. Maart 1856, des namiddags ten twee ure.

Utrecht 4 Maart 1856. De Burgemeester voornoemd,
N. P. J. KIEN.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gelet op art. 264, der Gemeentewet.

Doen te weten, dat de kohieren voor de belasting op de honden (dienst 1856) op heden voorloopig vastgesteld, ter Secretarie voor een ieder ter lezing zullen voorliggen van den 29. Februarij tot en met den 17. Maart aanstaande dagelijks, Zondagen uitgezonderd, van des morgens 10 tot 's namiddags 2 ure.

Utrecht den 27. Februarij 1856.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:
N. P. J. KIEN.
Ter ordonnantie van dezelven,
H. G. RÖMER.

UTRECHT 4 Maart.

Gister verspreidde zich alom het gerucht, door de Belgiesche bladen 't eerst in omloop gebragt en door bijzondere dépèches eenigermate bevestigd, dat de *vrede was gesloten*. Het was juist één jaar geleden, toen eene andere gewigtige tijding bliksemsnel geheel Europa doorkruiste en den dood verkondigde van den alleenheerscher aller Russen. Die dood werd met leedwezen vernomen, want Europa koesterde bijna algemeen achting en eerbied voor den vorst, die zoovele blijken gegeven had, dat hij ten volle berekend was voor de hoogst belangrijke taak hem opgedragen. Maar dat leedwezen over den dood van één mensch werd eenigermate getemperd, door de hoop, dat misschien die gebeurtenis gunstig zou kunnen werken op het eindigen van den oorlog, en dus op het eindigen van een bloedbad, dat duizenden en duizenden in den bloei hunner jaren ten grave deed dalen. Die verwachting is niet dadelijk vervuld. Maar toch is er geen jaar verloopen, of al is de vrede niet hersteld, dan is de positie toch zóó veranderd, dat de vrede als bijna zeker mag beschouwd worden. In de konferentie van Zaturdag moet de overeenstemming hersteld zijn, die in de vorige vergadering vrij slecht heerschte, en moeten de vredespréliminairen op nieuw geteekend zijn, nadat die door de gehouden beraadslagingen nader waren toegelicht. Daar de vrede zelf echter nog niet is geteekend hebben wij gister van die dépèches, hoe gunstig ook klinkende, geen afzonderlijk gewag gemaakt, te meer daar ons de toegekomen berigten te stellig klonken, en niets door onze eigene korrespondenten werd berigt. Het blijkt dan ook heden, dat men gister de bedoeling der bekend geworden dépèche te bepaald heeft opgevat. Te Parijs heeft men zelfs geen bijzonder gewigt gehecht aan 't geen in die konferentie van Zaturdag was beslist en in de keizerlijke troonrede wordt van den uitslag er van evenmin nader mededeeling gedaan. Wij mogen ons echter reeds bij voorbaat er over verheugen, dat de vrede iederen dag waarschijnlijker wordt.

Heden nacht ontvingen wij eene *telegraphiesche dépèche* den korten inhoud mededeelende van de keizerlijke troonrede. Wij hebben daarvan reeds heden morgen ten 8 ure aan onze geabonneerden berigt gegeven. Heden morgen is de volledige keizerlijke troonrede ons bekend geworden en deelen wij die onder Parijs mede. Men zal er uit zien, dat ook de Keizer den vrede stellig verwachten durft, maar dat hij de verklaring niet weerhoudt, dat hij, bij het onverwacht niet slagen der onderhandelingen, bereid is den oorlog voort te zetten, altijd in bondgenootschap met Engeland, op welker medewerking hij in vrede en in oorlog evenzeer prijs stelt.

Onder Konstantinopel zal men eenige bijzonderheden vinden omtrent de uitvaardiging der firman, die de vrijheden der Christenen bevestigt, maar welker uitvoering nog zoovele bezwaren zal medebrengen.

De Engelsche gezant heeft Perzië nog niet geheel verlaten, maar was volgens de laatste berigten nog te Tauris gebleven.

Kommodore *Watson*, bevelhebber der voorhoede van de Eng. Oostzeevloot, is Zaturdag met de Imperieuse te Kiel aangekomen.

Bij de opening van den opperrijksraad van Denemarken heeft de koning eene redevoering gehouden, waarin hij bepaaldelijk heeft aangedrongen op eensgezindheid en uitsluiting van partijgeest.

Terwijl bijna geheel Duitschland op den reaktionnairen weg voortgaat blijft de hertog van Saksen Koburg en Gotha in zijne Staten liberale maatregelen voorschrijven, zelfs in strijd met de Bondsvergadering. — In Italie daarentegen draagt het konkordaat van Oostenrijk reeds heillooze vruchten; zoowel in Parma, Modena als zelfs in Toskane wordt de zoo luttel bestaande vrijheid nog zooveel mogelijk ingekort, en in beide eerstgenoemde Staten het burgerlijk huwelijk afgeschaft en de kerkelijke censuur weder ingevoerd, alles ter wille der geestelijkheid.

Er is een keizer te meer in de wereld. Zekere *Kasa* heeft zich als keizer van Abyssinië uitgeroepen en zijne vriendschap den onderkoning van Egypte aangeboden.

— De graaf *Zuylen van Nijevelt*, gezant der Nederlanden te Konstantinopel, wordt weldra van daar met verlof hier verwacht. De heer *Keun* zal in de Turksche hoofdstad onze belangen intusschen waarnemen, onder den titel van zaakgelastigde *ad interim.*

---

§— Van Regeringswege is aan de leden van de Tweede Kamer toegezonden eene wetsvoordragt tot verhooging van het Vde hoofdstuk der Staatsbegrooting van 1856, met toelichtende memorie.

Volgens dat ontwerp worden aan hoofdst. V, afd. 6 toegevoegd twee artikels, als voor kosten van den Haarlemmermeer-polder *f* 184,144, en voor kosten der stichting van een stoomgemaal ter ontlasting van Rhijnlandsboezem in den Yssel *f* 111,730.

De eerste post is gevraagd, 1°. omdat niet alle werken, die waren voorgenomen, hebben kunnen worden uitgevoerd; ten tweede, omdat de daarvoor bestemde gelden voor een deel ter voorzienning in buitengewone behoeften zijn aangewend; en in de derde plaats, dat voor enkele posten van uitgaaf de raming heeft moeten worden overschreden.

De Tweede verhooging is ontstaan zoo door de verhooging van de prijzen der bouwmateriëlen, als ter bestrijding van de kosten van beheer en toezigt en der onvoorziene uitgaven.

---

*— Omtrent de mutatiën van onze Marine in de Oost-Indië wordt ons 't volgende berigt:

„De korvet van Speyk zal 20 Jan. jl. naar Nederland vertrekken, onder bevel van den kapt.-luit. t. z. *Courier dit Dubecart*; de ekwipage bestaat uit 180 man en 20 gekondemneerden. Het étatmajor zal bestaan uit de luit. 2. kl. *van Gennep* 1. officier, luit. t. z. 2. kl. *v. d. Hegge Spies*, *Jolly*, *Willink* en *Breukelman*, offic. van adm. *Tuning* en offic. van gezondheid *Meijer*.

„Het stoomschip Etna wordt nagenoeg geheel vernieuwd, het stoomschip Samarang is weder gereed voor de dienst, na eene zware reparatie te hebben ondergaan.

„Het fregat Prins Frederik zal met het stoomschip Amsterdam eene reis naar Atchin ondernemen.

„Het stoomschip Gedeh kommand. kapt.-luit. t. z. *von Valentini* zoude insgelijks in de maand Jan. jl. naar Europa vertrekken."

*— Met Zr. Ms. transportschip Merwede, welks zeildag waarschijnlijk tegen half Maart zal bepaald worden, zal naar de West Indie worden overgevoerd de kapitein luitenant ter zee *G. van Voss*, welke bestemd is om aldaar het bevel op zich te nemen over Zr. Ms. brik de Lynx, in plaats van den kapitein ter zee jonkh. *H. J. L. T. de Vaynes van Brakell*, die wegens bevordering in rang zal repatriëren.

*— Op den 1 Maart zijn alhier ter markt aangebragt 2172 mudden Tarwe, 551 mudden Rogge, 685 mudden Boekweit, 529 mudden Haver, 18 mudden Garst, 292 mudden Duiven en Paardenboonen, 270 mudden Aardappelen, 980 ponden Boter.

De handel aan de Graanmarkt was flaauw en bepaalde zich tot de behoefte, Tarwe *f* 1,00 *f* 1,25; Rogge 50 Cts. per mudde lager afgegeven.

---

*— De markt te Rotterdam verkeerde gister in eene slappe gesteldheid, zoodat de aanvoer niet dan met moeite; en tot verlaagde prijzen, nog maar gedeeltelijk verkocht is. Tarwe *f* 30.— lager per last, en enkel in de puike soorten te plaatsen, een extra klusje bragt in de vroegte nog iets meer op. Rogge merkelijk flaauwer en *f* 6.— lager. Boekweit met weinig omgang. Winter- en zomergerst 10 à 20 cents lager. Haver *f* 3.— lager met weinig aftrek. Witteboonen *f* 15.— en bruineboonen *f* 22½, lager, met weinig koopers. Paardeboonen *f* 9.— lager, en daarover redelijk opgeruimd. Erwten onbezadigd. Kanariezaad *f* 15.— lager. Kool en zomerzaad stil.

— De uitgever der *Amersfoortsche Courant* is, bij exploit van 3 Maart, gedagvaard, om te verschijnen ter audientie van de arrond.-regtbank te Amersfoort van 13 Maart, ter zake der klagt door Mr. *J. L. A. Luijben* tegen hem gedaan, op grond van eenige zinsneden in het artikel „De Heer *Luijben* en het vertrouwen, dat hij zegt te stellen op het leger," in de *Amersf. Cour.* van den 14. Dec. 1855, No. 269, geplaatst.

— Den 29. Febr. werd te Groningen bevorderd tot doktor in de regten, de heer *O. van Swinderen*, van Balk, na het verdedigen van Theses.

*— Men schrijft ons uit Wijk bij Duurstede:

Naar aanleiding van het berigt, geplaatst in het *Handelsblad* van gisteren, nopens de behandeling van eenige onderwerpen in den gemeenteraad alhier, in dato 28. Februarij jl., verzoeken wij UEd. de plaatsing voor de volgende regelen, opdat het publiek de behandelde punten naar *waarheid* wete en de redakteur van opgemeld blad eene kleine wenk ontvange.

In genoemde raadsvergadering dan, is door den voorzitter aan de orde gebragt:

1. Mededeeling dat de heer *van Toulon van der Koog*, uithoofde van vertrek naar elders, voor het lidmaatschap van den raad bedankt heeft.
2. Om het besluit van verkoop van boomen, enz.
3. Regtskundig advies in zake *S. de Bruin*, enz.
4. Dat in de vergadering van B. en W., dd. 12 Febr. ll. no. 3, was besloten om een adres aan den Minister van Binnenl. Zaken gerigt, betreffende het gasthuis, bij B. en W. ingekomen ten fine van konsideratie en berigt, te stellen in handen eener kommissie om B. en W. daaromtrent te dienen van rapport, *zonder het aan de vergadering voor te lezen;* ten gevolge waarvan de kommissie benoemd wordt door den Voorzitter.
5. Voorgestelde wijziging van het brandreglement, enz.
6. Mededeeling van eene aanvrage van *W. Scheerder Az.*, enz.
7. Mededeeling van verkocht houtgewas, enz.
8. Idem dat is ingekomen eene missive aan B. en W. van het bestuur van Cothen, houdende bezwaren tegen de verplaatsing der tol, waarop door het dagelijksch bestuur is geantwoord bij eene gedetailleerde memorie, ter inzage der leden gedeponeerd ter griffie, nadat door den voorzitter was te kennen gegeven, dat hun niets aangenamer was dan publiciteit aan zijne administratieve daden te geven.
9. Benoeming tot poldermeester *F. van Dijk*.
10. Herziening van het reglement van orde, hetgeen na eenige diskussiën over den inhoud der artt. 2, 38, 40, 44, 48 en 55 wordt aangenomen en gearresteerd.
11. De benoeming van eenen wethouder, waarbij de stemmen staakten tusschen de heeren *Lapidoth* en *Pels*, ten gevolge waarvan bij loting eerstgemelde is benoemd.
12. De rekening van den jare 1853 door Ged. Staten nogmaals aan den raad terug gezonden, ten einde pogingen aan te wenden om de zaak tot afdoening te brengen, wordt met 3 stemmen tegen 1 stem besloten dezelve niet goed te keuren.

13. Verkoop van boomen aan den zandweg, waartoe wordt besloten.

14. Wordt besloten om de besteding van de bank van leening niet te gunnen maar later op deze aangelegenheid terug te komen.

*— In Uw geacht blad van 1 Maart ll. zag ik, zoo wordt ons heden nog uit Wijk bij Duurstede geschreven, dat door Ged. staten de benoeming van den wethouder *Lapidoth* twee malen als nietig is verklaard; ik behoef hier niet te vermelden, dat dit eene bepaalde onwaarheid is, daar Ged. staten een raadsbesluit niet nietig *kunnen* verklaren.

Tot regt verstand voor dat berigt dient het volgende:

De eerste reden van de vernietiging van de benoeming des heeren *Labidoth* als wethouder had plaats, dewijl bij koninklijk besluit het raadsbesluit werd vernietigd op grond, dat art. 83 der gemeente-wet was toegepast, daar Z. M. vermeende dat art. 84 al. 2 moest gevolgd zijn.

De tweede oorzaak bestond hierin, dat de raad, gebonden aan zijn reglement van orde, bij de derde stemming tusschen de twee personen, die de meeste stemmen op zich hadden vereenigd, — hetwelk hier bij toeval gelijke stemmen waren, — had gestemd en de Minister konkludeerde, dat hier het lot had moeten beslissen. Hierop heeft de raad zijne benoeming ingetrokken en tevens besloten om onmiddelijk het reglement van orde te herzien.

— Bij arrest van den Hoogen Raad van 30 Febr. jl. gewezen in zake *A. v. d. Horst*, als rekwirant van kassatie van een arrest van het prov. hof in Gelderland, is beslist, dat *niet alleen Burgemeester en Wethouders*, maar ook *de leden van den gemeenteraad* in de waarneming hunner bediening, of ter gelegenheid van die waarneming, als deel van die administrative magt, zijn *magistraats-personen* in den zin van art. 222 van het wetboek van strafv., met dat gevolg, dat eene beleediging, hun, bij zoodanige gelegenheid, door woorden aangedaan, ingevolge voormeld artikel moet worden gestraft met eene gevangenis van eene maand tot twee jaren.

— Omtrent de ontdekking van de vervalschte koepons te Leiden en 's Hage wil men weten, dat een of meer gevangenen in het huis van reklusie en tuchtiging te Woerden in de zaak zouden zijn betrokken, alsmede dat een bewaarder in die gevangenis in hechtenis zou zijn genomen.

Oost-Indiën.

— Eergister in den namiddag ontvingen wij de brieven en dagbladen per overland mail van Batavia, welke den 10 Januarij waren afgezonden. Wij vinden daarin het volgende vermeldenswaardige:

Den 24. Dec. is te Batavia gearriveerd de stoomboot Koningin der Nederlanden, kapt. *Prins*, met de overlandpaketten loopende tot den 15. November.

— Den 22. Dec. is te Batavia in openbare veiling verkocht $83^1/_{16}$ realen stofgoud afkomstig uit Bandjarmassin; $941^1/_4$ realen stofgoud, afkomstig van Pontianak $14^5/_8$ realen stofgoud, afkomstig van Badjan (Ternate), welke hebben gerendeerd: van Bandjarmassin, eene som van *f* 3979,62 of gemiddeld *f* $47,108^3/_4$ per reaal; dat van Pontianak, eene som van *f* 35,183,112 of gemiddeld 37,45 per reaal; dat van Batjan, eene som van *f* 631,60 of gemiddeld *f* 43,112 per reaal.

— Op den 6. dezer is ter reede alhier aangekomen het tweede der, in dit jaar naar Japan vertrokken, schepen, de Nederland, kapt. *P. Huidekoper* welke bodem den 17. December jl. van Decima is onder zeil gegaan. Bij het vertrek van de Nederland was alles in onze nederzetting op Decima wel.

Dat schip heeft, naar wij vernemen, eene vrij voorspoedige reis gehad tot op de hoogte der Lucipara's, alwaar het op eene modderbank is vastgeraakt. In dien toestand is het aangetroffen door het Fransche oorlogstoomschip le Colbert, kapt. *de Beaudau* die het dadelijk ter hulp is gekomen, het van die bank afgesleept en tot op de reede van Batavia op sleeptouw gehouden heeft, zoodat zij beiden te gelijk alhier zijn aangekomen.

— Naar wij thans vernemen, is de zending naar Japan zeer gunstig uitgevallen. Het drijven van handel op de stad Nagasakie is uitsluitend aan Nederland veroorloofd, zullende de die plaats aandoende schepen eene ekwipaadje moeten hebben, uitsluitend uit Nederlanders bestaande. De stoomboot Soembing is als een welkom geschenk door de Japansche regering aangenomen, en de bemanning van dat schip in dienst van het Japansch bestuur overgegaan. De kommandant van dat vaartuig zal, boven zijn traktement als zee-officier in Nederlandsche dienst, *f* 550 's maands van het Japansch gouvernement genieten. Ook vernemen wij nog dat alle vernederende etiketten zijn afgeschaft en de Japansche regering met de beste gevoelens van vriendschap jegens Nederland gezind is.

— In den nacht van den 1. December leed de militaire administratie in deze gewesten een groot verlies door het plotseling overlijden van den Onder-Intendant der 2. klasse *C. P. Jonxis*, na een smartvol lijden van twee uren. Den 17. Februarij 1818 te Utrecht geboren, was hij in Junij 1834 als vrijwilliger bij het regement lansiers in dienst getreden en had daarbij den rang van foerier bereikt, toen hij op zijn verzoek bij het O. I. leger werd overgeplaatst en in 1842 te Batavia ontscheepte. Bij de militaire administratie geplaatst, klom hij bij die dienst op tot den rang dien hij bekleedde op het droevig oogenblik, toen hij zoo onverwachts uit den kring zijner talrijke vrienden werd gerukt, met velen waarvan hij den avond te voren nog genoegelijk had doorgebragt. Met een rond, openhartig en mannelijk karakter begaafd, waren gepasten ijver voor de dienst en hulpvaardigheid in den kring zijner bekenden voortreffelijke hoedanigheden in hem, die hem een sieraad deden zijn van zijnen stand, veler hoogschatting deden verwerven en waardoor hij zoo menig krijgsmakker broederlijk aan zich hechtte. Die hoogschatting, die broederlijke gehechtheid bleek ten volle, toen zijn stoffelijk overschot ter aarde werd besteld. Talrijk was de stoet die het tot aan zijne laatste rustplaats vergezelde. Z. E. de luitenant generaal, kommandant van het leger in Indie, een groot aantal hoofdofficieren, officieren en verscheidene burgerlijke personen waren daarbij tegenwoordig en staarden met weemoed op zijn graf, toen Ds. *van Hengel* in eene korte gepaste rede den aanwezigen toesprak en hulde toebrengende aan de verdiensten en voortreffelijke eigenschappen des overledenen, wees op het brooze van 's menschen bestaan op aarde; op nieuw door zijn zoo onverwacht verscheiden gestaafd.

— Op den 7. dezer is Z. M. stoomschip Amsterdam, onder het bevel van den kapitein luitenant ter zee *J. Spanjaard*, op den 10. Mei uit Nederland vertrokken, onder het geven van het gewone salut, dat van den wal beantwoord is, ter reede alhier ten anker gekomen.

— Men meldt ons van Buitenzorg, dd. 31 Dec. jl. Zaturdag den 29, des avonds ten 8 ure, werd alhier de nieuw gebouwde societeit ingewijd, welke plegtigheid in het smaakvol gebouw plaats vond en door een 30tal leden werd bijgewoond. Een ieder, die het gebouw binnentrad, was opgetogen over deszelfs sierlijke bouworde, smaakvolle meubelen en doelmatige verlichting.

Banka. — De berigten loopende tot 5 December jl. behelzen het volgende:

In den loop der maand November hadden zich weder rooversvaartuigen in de wateren van Banka vertoond.

In de wateren van Blinjoe had eene rooversprauw op twee plaatsen kleine visschersvaartuigen overvallen en beroofd, waarbij een visscher een schot in de knie had bekomen. Onmiddelijk waren een kruisboot en de schoener Anadyomène, die zich ter reede van Blinjoe bevond, op dat rooversvaartuig afgezonden, doch het was niet gelukt de roovers in handen te krijgen.

In het distrikt Kobo landde op 12 palen afstands van de hoofdplaats, te Kajoe-Ara, eene kleine rooversprauw; de roovers hadden aldaar de woning van een Chinees geheel uitgeplunderd, en waren toen weder vertrokken, oostwaarts hunnen koers nemende.

In het distrikt Soengyslan waren eenige zeeroovers binnengedrongen, die men vermoedde te behooren tot een in de nabijheid kruisend rooversvaartuig. Zij hadden pogingen gedaan, om een kind van 7 jaren te ontvoeren, waarin zij echter door den op het geschreeuw te hulp komenden vader werden verhinderd. Door de policie daarna achtervolgd, waren zij het bosch ingeloopen en verdwenen.

Het verdachte vaartuig werd gezegd te zijn eene toop, bemand met 30 koppen en voorzien van eenen behoorlijken zeepas.

Een kruisvaartuig is derwaarts afgezonden, ten einde de kusten van dat distrikt te bekruisen.

— Volgens tijding van Ampenan heeft de radja van *Lombok* 230 menschen laten krissen, waaronder over de 20 hoofden; de reden daartoe kon de berigtgever niet te weten komen, daar het volk, gedrukt onder een geweldig despotismus, huiverig is om eenige mededeeling hieromtrent te doen. Ook de handel en hoofdzakelijk de afvoer van rijst uit de binnenlanden wordt door de vrees belemmerd. De radja van *Lombok* regeert niet alleen zijn land met eene ijzeren schepter, maar zijn willekeur gaat zoo ver, dat hij herhaaldelijk nieuwe reglementen in het leven roept over ankeragie, havengelden, enz. zoodat ook de Europesche gezagvoerders verpligt zijn zich aan zijne kwellingen te onderwerpen.

— 12 Inlanders uit de dessa Korrowelang Wettan, distrikt Kendal, die te zamen met eene praauw maijang naar zee waren geweest om te visschen, kwamen Dingsdag den 11 dezer des avonds ter reede van Korowelang terug; wegens den lagen waterstand de rivier niet kunnende binnen loopen, waren zij verpligt, niettegenstaande het vrij zware onweder, aldaar te vertoeven, toen zij eenige oogenblikken later door eenen hevigen bliksemslag werden getroffen. In het begin waren zij allen als verblind en konden niets onderscheiden; toen ze weder eenigzins bijgekomen waren, ontdekten zij dat vijf hunner makkers, bewusteloos in de praauw lagen. Onmiddelijk stelden zij alle middelen in het werk om de bewusteloozen weder bij te brengen, hetgeen dan ook met vier hunner gelukte, doch alle aangewende pogingen waren vruchteloos bij *Pa Dipan*, oud 30 jaren, wiens gelaat geheel zwart en wiens hoofdhaar geheel verbrand was. Deze schijnt door den slag in eens doodelijk getroffen te zijn.

— Berigten van Makasser melden, dat een, den 19. Nov. van Bima naar Makasser vertrokken Inlandsch vaartuig, op de hoogte van Kilo (Dompo), door drie rooversprauwen aangevallen en na een hardnekkigen tegenstand genomen was. De gezagvoerder en 5 opvarenden waren gewond en 3 gesneuveld, terwijl 4 anderen zich door de vlugt hadden weten te redden. De roovers hebben het vaartuig, na de lading te hebben overgesleept, gesloopt. Te Tomposboeloe en in de kampong Tapondjing waren twee amokmakkers door de bevolking om hals gebragt, en in de kampong Lolo waren bij een amok twee vrouwen omgekomen, doch de moordenaar gevlugt. Ook op de bazar Joeng bij Maré-Maré, waren twee inlanders gedood en een gewond, bij een aldaar plaats gevonden hebbend amok.

Te Pankadjené waren in Fov. eenige huizen van den Chineschen pachter verbrand, en was bij dit ongeluk een driejarig kind omgekomen.

— Van Tagal wordt medegedeeld, dat het aldaar op den 20. Dec. zwaar gewaaid en geregend had. In de dessa Medjaboeng, is eene oude vrouw door het instorten harer woning gedood, terwijl, door het ontwortelen van een tamerindeboom, in de kampong Toko, vier menschen gekwetst zijn.

— In de residentie Bagelen vonden, in het distrikt Tjangkreb, twee en dertig aardstortingen plaats, waardoor ongeveer 35,000 voet grond zijn verplaatst geworden. Eene menigte vruchtboomen gingen hierdoor te loor, doch gelukkig kostte het geene menschenlevens.

— Uit de Buitenbezittingen valt niet veel belangrijks mede te deelen. In de maanden Sept. en Okt. waren op Amboina en Banda, en te Ternate, op den 15. en 23. Nov., eenige ligte schokken van aardbeving waargenomen. Men klaagde op die plaatsen over de aanhoudende droogte, die op de gewassen van nadeeligen invloed was.

HELLEVOETSLUIS 1 Maart.

Uitgezeild Generaal Michiels, kapt. *Visser*, naar Batavia; doch den 3. Maart uit zee terug gekeerd.

TEXEL 1 Maart.

Uitgezeild Nijverheid, kapt. *P. F. Lange*, naar Satavia en Amicitia, kapt. *K. B. Wijgers*, naar Buriname.

WATERHOOGTE.

Arnhem 3 *Maart.* 1.60 El; + AP. 8,56. Gev. 4 d.
Keulen, 2 〃 7 v. 5 d. Rijnl. Gev. 3 d.

Hoe laat is het toch?

Onze schoone, ja, prachtige domstoren, dat sieraad onzer stad, hij, die ons het eerst vriendelijk toelacht, wanneer wij Utrecht van uit de verte naderen, en wijd in den omtrek de stad bij den landbewoner representeert; die goede hulp, die den mensch, (vooral zij, die geen uurwerk in huis of zak hebben, de bezitters van slecht loopende horlogies daar natuurlijk bij gerekend,) nacht en dag onmeêdoogend blijft herinneren, dat het leven op adelaars wieken voortsnelt, heeft zich op eenmaal in een ab-normalen toestand verplaatst, en, sedert veler hoofden en hoofdjes in de war zijn door de voorbijzijnde en nog toekomstige danspartijën, eene algemeene verwarring gesticht. Nukkig en grillig onthondt hij ons in den laatsten tijd alles, wat ons, op zijn voorgang, tot orde en regelmaat drong: dan eens zwijgt hij geheel; dan gunt hij ons slechts ongeregelde slagen, en onthoudt hij ons het genot, om, 24 maal per etmaal, een met trillers en kadanzen opgeluisterd en verordineerd psalm-lied te hooren, of een ariaatje, dat dikwerf het oningewijde publiek onverstaanbaar toeklinkt, te kunnen bewonderen; dan weder begint hij te spelen, doch na weinige uren wacht hij, en geeft ons dan weêr in den tijd van 5 minuten heelslag, voorslag, kwartier, halfslag, enz. enz., zoodat men alligt tot de gedachte komt: „heb ik in zoo korte poos al weder een uur geleefd?"

Wat echter nog het ergst is, vele zaken lijden er onder. Men had zooveel vertrouwen op *Jan-maat*, dat de werklieden steeds gewoon waren, op zijn sein te wachten, alvorens op den bestemden tijd de werkplaatsen te betreden; het respekt was zelfs zóó groot dat, al regende het baksteenen, gelijk men dat vulgair noemt, ze zouden den drempel der werkplaats niet betreden, als de Domstoren hun het „voorwaarts! aan uw werk!" niet had toegeroepen. Nu staan die goede menschen versuft en verward elkander des ochtends en namiddags vragend aan te staren, en moeten dubbele koû en nat verduren, omdat het uur door den hoogen bevelhebber van stad en ommestreken niet

uitgeroepen wordt. — En de patroons dan? Ze staan verbluft met hun akkuraat uurwerk in de hand, en wijzen iederen binnenkomende te vergeefs op het reeds verstreken uur. Men voegt hun toe, met een glimp van overtuiging op het gelaat: „De Dom sloeg nog niet!" al ware het ook reeds een half uur na den tijd; ja sommigen trekken de tijds-onnoozelheid zóó ver, dat zij koelweg durven antwoorden: „Wel, de Dom speelt nog niet eens, meneer!" — Waar moet dat heen?

Och, roepen wij den schrijver van *Stille Waters hebben diepe gronden* na: „Goede, edele, lieve heeren, bestuurderen van het Dom-toorns-uurwerk, doet toch een goed woordje, en stel al het mogelijke voor ons, voor de gansche stad, in 't werk, om dien sedert kort zoo grilligen en onhandelbaren Dom te beduiden, dat hij ten minste de éénige zij, die zich aan de orthodoksche leer streng vasthoude, en zijn formulier nooit verzake!" *Een Patroon.*

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 21 Februarij.

Sedert Maandag leeft men hier geheel onder den indruk van de uitvaardiging der laatste hervormingen. Die indruk is evenwel bij velen nog niet zoo groot geweest, als het gewigt van de inwilligingen is, die door den Sultan gedaan zijn in 't belang der Christenen. De Turken zijn over 't algemeen ontevreden maar tevens als altijd zeer lijdelijk, zoodat noch te Konstantinopel, noch in de meest nabijzijnde gewesten eenige opschudding te vreezen is. De tegenstand zal zich alleen misschien doen gevoelen in de meest verwijderde streken, waar de invloed der regering niet zoo dadelijk zich doet gevoelen, en waar de Europesche denkbeelden minder regtstreeksch zijn doorgedrongen. De regering zal echter ook daar op hare hoede wezen en indien zij mag blijven staat maken op de medewerking van de Westmagten, dan is het wel denkelijk, dat men ook dat bezwaar zal te boven komen. Wat de Christenen aangaat, die van deze hervormingen de vruchten zullen plukken, ze zijn nog niet geheel voldaan. Nu hen sinds lang de hervorming was voorgespiegeld, hadden sommigen nog meer verwacht. De Sultan kon echter niet verder gaan, of hij had de Turken onder de Christenen moeten stellen, en dat mag en kan men toch niet verwacht hebben. De meest verlichten, maar daarom de minderheid in aantal, erkennen wat zij verkregen hebben. De geestelijkheid is wel het minst te vreden, of liever ze is woedend, en dat begrijpt zich, want het geldt de onderdrukking van misbruiken, die de kas der geestelijken op onbegrijpelijke wijze stijfde, en waartegen zelfs de Turksche overheid niets vermog. De Bisschoppen maakten bijv. 2 à 3 maal per jaar eene rondreize, en legden dan willekeurig schatting op aan de Christenen; had de schatkistpligtige geen geld, men ontzag zich niet, hem zijn gevogelte of huisraad te ontnemen. De Bisschop was op dit punt overmagtig, zij hadden daardoor ontzaggelijke inkomsten, die thans vervallen.

Vele Turken roepen thans, dat het met den Islam gedaan is, en in de uitvoering zullen de overheden dus nog vele moeijelijkheden te overwinnen hebben. Gelukkig heeft de laagste klasse, die men diets maakte, dat zelfs de hoofdkerken in Konstantinopel aan de Christenen zouden worden overgeleverd, zich niet laten opruijen. Behalve een goed oordeel en goeden wil zullen de Turksche autoriteiten grooten ijver en bijzondere omzigtigheid tevens moeten bezigen. — Lord *Redcliffe* neemt de houding aan, als of hij den weg tot die hervorming gebaand heeft, en zegt, dat hij, nu hij zijn arbeid zoo goed heeft bekroond gezien, zich kan terugtrekken, daar de afgekondigde firman de kroon is op zijn werk. Al is dit eenigzins onjuist en al mogen de Fransche en Oostenrijksche gezanten zich evenzeer hebben beijverd, om de Porte tot de thans uitgevaardigde inwilligingen te brengen, men zal den Lord hier gaarne de eere laten en hem met die eer naar Engeland laten terugkeeren. Intusschen gelooft men hier nog niet, dat aan hen zoo bepaald het verlies van Kars te wijten is, gelijk de Eng. bladen beweren.

Wat de finantiële kwestie betreft, Turkije moet een krisis doorworstelen, die allerjammerlijkste gevolgen zou kunnen hebben, indien de regering door den Raad der Westersche gezanten niet van zijn plan was afgebragt, om papieren geld uit te geven. De instelling van eene bank, hoopt men, zal dergelijke moeijelijkheden, als thans moeten doorworsteld worden, voortaan verhoeden. Om de welvaart van Turkije te bevorderen, gebruik te maken van 't geen de wetenschappen, kunsten en kapitalen in Europa reeds gewrocht hebben.

RUSLAND.

PETERSBURG, 26 Februarij.

Ook in onze hoofdstad doet zich geldgebrek gevoelen, vooral doordien de wisselaars de renten van den staat, die zij in geld ontvangen in papieren uitbetalen; de regering heeft daartegen maatregelen genomen, en met de straffen, op woeker gesteld, hen bedreigd, die zich hieraan weder mogten schuldig maken.

Uit Odessa wordt berigt, dat weder eene ligting van 23 man op de 1000 is voorgeschreven, een blijk met hoeveel kracht de regering den oorlog denkt door te voeren, als de vrede niet mogt gesloten worden.

— De admiraliteit heeft uit voorzorg gelast, dat alle bakens, landmerken en zeetonnen zullen worden weggenomen, en de kustlichten zullen worden uitgedoofd.

DENEMARKEN.

KOPPENHAGEN, 28 Februarij.

De vrijspraak der oud-ministers heeft hier goeden indruk gemaakt; men hoopt, dat ze zal medewerken tot het stillen van den partijgeest.

KOPPENHAGEN, Zaturdag 1 Maart.

De opening van den Deenschen Rijksdag, die heden plaats had, was buitengewoon glansrijk. De Kroonprins met zijnen geheelen hofstoet begeleidde den Koning. De Koning opende den Rijksdag en betuigde in zijne aanspraak zijne vreugde over de tegenwoordigheid van al de leden uit het geheele rijk. Hij hoopte, dat door deze vereeniging alle deelen des rijks aan elkander meer en meer zouden verbonden worden, waardoor hetzelve tegen het gevaar van buiten beschut en de ontwikkeling des lands verzekerd zal worden. God voor de behouding des vredes dank zeggende, hoopt de Koning voor verdere dreigende gevaren bewaard te blijven. Ditmaal zouden niet vele nieuwe wetten voorgesteld worden, dewijl eene buitengewone zitting zoude moeten plaats hebben.

DUITSCHLAND.

HAMBURG 29 Februarij.

Vier Engelsche oorlogschepen zijn gisteren avond op de reede van Helsingors aangekomen, en zullen aldaar gestationneerd blijven.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Maart.

Volgens den offiëlen staat heeft de oorlog aan Engeland in de laatste 22 maanden gekost 520 millioen gulden; het leger bedraagt thans 265,000 man; het leger in Indië 250,000, 't geen met de militie tegen 145,000 man berekend, te zamen 660,000 man uitmaakte.

De city blijft op de emancipatie der Joden aandringen en begeert mitsdien op nieuw de toelating in het Lagerhuis van den heer *Rotschild.*

LONDEN, 3 Maart.

De *Morning Post* zegt, dat de vredes-preliminairen geteekend zijn, en voegt er bij dat de voorwaarden dezelfde zijn als de Oostenrijksche voorstellen waren. **Volgens dit blad, zouden vele aangelegenheden, die voor diskussiën vatbaar zijn, onafgedaan gebleven zijn tot vóór het sluiten van het definitieve vredestraktaat.**

— 3 *Maart.* Gek. 91$^1/_4$; Sp. 3 pCt. 43; 1$^1/_4$ pCt. 23$^5/_8$; Rusl. 5 pCt. 101$^1/_2$; 4$^1/_2$ pCt. 92; Holl. 4 pCt. 95; 2$^1/_2$ pCt. 63$^3/_4$; Sard. 5 pCt. 89; Braz. 101.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Maart.

De uitslag van de gister gehouden konferentie doet het vertrouwen in den goeden afloop steeds vermeerderen. Over de aangelegenheden in Azie heeft men het heftigst geredetwist. Ten slotte zal men zich evenwel, naar men hopen mag, verstaan en alles doet voorzien, dat de Keizer morgen met kracht zijne verwachting van herstel van den vrede zal uiten. Een oogenblik schijnt er sprake te zijn geweest van uitstel van de opening der zitting; dat zou echter te ongunstig gewerkt hebben.

PARIJS, Maandag 3 Maart.

Ter gelegenheid van de opening der Kamers, welke plegtigheid heden namiddag ten 1 ure plaats had, sprak keizer *Napoleon* de volgende troonrede uit:

„De laatste maal dat ik u te zamen riep, werden we door groote beslommeringen beheerscht. De verbonden legers moesten zich uitputten in een beleg, waarbij de hardnekkigheid der verdediging aan den goeden uitslag deed twijfelen. Europa verkeerde in onzekerheid en verbeidde het einde der worsteling vóór het zich verklaren wilde. Om den oorlog vol te kunnen houden, onderwierp ik leeningen aan uwe goedkeuring, waarin gij met algemeene stemmen hebt bewilligd, alhoewel ze u zeer groot konden voorkomen. De hooge prijs der levensmiddelen bedreigde de arbeidende klasse met eene algemeene ramp. Eene verstoring in ons muntstelsel deed vrees koesteren voor vernietiging van handel en arbeid. Dank zij uwe medehulp, en de door Frankrijk en Engeland ontwikkelde geestkracht, en bovenal dank zij de ondersteuning der Voorzienigheid, zijn deze gevaren, zoo ze niet allen verdwenen zijn, dan toch voor het meerendeel afgewend. Een groot wapenfeit kwam ten gunste der geallieërde legers een bloedigen strijd beslissen, die in de geschiedenis zonder voorbeeld is. Sedert heeft zich de openbare meening in Europa meer luide geopenbaard. Onze alliantiën zijn uitgebreid en meer bevestigd. Onze derde leening werd zonder eenig bezwaar gedekt, want het land gaf mij een nieuw blijk van vertrouwen, door vijfmaal meer in te schrijven dan het bedrag, dat ik vroeg.

„Het land heeft met eene bewonderenswaardige onderwerping het lijden gedragen, dat aan de duurte des tijds onafscheidelijk was. Dat lijden werd evenwel verligt door de bijzondere liefdadigheid, door den ijver der gemeente-besturen en door 10 millioen, die in de departementen uitgedeeld werden. Thans veroorzaakt de aanvoer van vreemde granen eene gevoelige prijsvermindering. De vrees wegens het verdwijnen van het goud uit de cirkulatie, is verflaauwd. Nimmer heerschte zoo veel bedrijvigheid in den arbeid als thans. De kansen van den oorlog hebben den krijgshaftigen geest der natie opgewekt. Nimmer deden zich zoo veel vrijwilligers voor, nimmer heerschte zoo veel geestdrift bij de lotelingen.

„Aan dit korte overzigt van den toestand des lands, paren zich feiten van hooge staatkundige beteekenis. De Koningin van Engeland is in Frankrijk gekomen, ten einde daardoor een blijk te geven van haar vertrouwen, van hare achting voor ons land, en om de wederzijdsche betrekkingen inniger te maken. De geestdrift waarmede zij begroet werd, kon haar ten bewijze strekken, hoe innig de gevoelens waren die hare tegenwoordigheid inboezemde, en hoe zeer zulks geschikt was om het bondgenootschap tusschen de beide volken te versterken. De koning van Sardinie, die zonder om te zien, onze zaak omhelsde met zoo veel vuur en met een moed, dien hij trouwens reeds op het slagveld ten toon spreidde, kwam mede in Frankrijk, ten einde daardoor het zegel te hechten aan een band, die reeds bevestigd was door de dapperheid zijner soldaten. Die Souvereinen vonden het land, voorheen zoo in gisting en afgedaald van zijn standpunt in Europa, thans in voorspoed, in vrede en geacht, tijdens het, niet onder het voorbijgaand vuur der hartstogten, maar met de geestkracht, die uit pligtbesef voortspruit, 200,000 strijders over de zeeën zond en gelijktijdig te Parijs de kunsten des vredes te zamen riep. Daardoor wilde het volk te kennen geven: „De oorlog is slechts eene episode, „maar de tijdrigting hecht zich steeds aan de kun„sten des vredes. We verzuimen niets om tot den „vrede te geraken; dwing ons dus niet om op de „slagvelden al de hulpbronnen uit te storten, waar„over wij beschikken kunnen." — Die kreet schijnt gehoor gevonden te hebben en de winter, die de vijandelijkheden deed staken, begunstigde de tusschenkomst der diplomatie.

„Oostenrijk ging over tot een beslissenden stap en drukte op de beraadslagingen met al den invloed eens gebieders over een groot rijk. Zweden verbond zich naauwer met Engeland en Frankrijk door een traktaat, dat de onschendbaarheid van zijn grondgebied waarborgde. Eindelijk kwamen te St. Petersburg van alle kabinetten raadgevingen in of dringende verzoeken. De Czaar, erfgenaam van een stand van zaken dien hij niet in het leven geroepen had, scheen met den opregten wensch bezield te zijn om een einde aan een geschil te maken, dat tot zoo bloedige botsing aanleiding gaf, en hij nam dienvolgens vast beraden de Oostenrijksche voorstellen aan. Aan de eer der wapenen eenmaal voldaan zijnde, was het ook eervol om gehoor te geven aan den duidelijk uitgesproken wensch van Europa naar den vrede.

„Thans zijn de gevolmagtigden der oorlogvoerende en verbonden mogendheden te Parijs vereenigd, om over de voorwaarden tot den vrede te beslissen. De geest van regtvaardigheid en bezadigdheid, die allen bezielt, moet hoop geven op een gunstigen uitslag. Wij wachten evenwel met waardigheid het einde der konferentien af. Laten wij gelijkelijk bereid zijn om, wanneer het noodig mogt zijn, den degen andermaal uit de schede te trekken, òf om de hand te reiken aan hen, die wij op loyale wijze bestreden. Wat er ook gebeure, laten wij ons bezig houden met alle middelen, die geschikt zijn om de kracht en den rijkdom van Frankrijk te vermeerderen. Trekken we, zoo mogelijk, de banden naauwer toe van het verbond, dat door gemeenschappelijken roem en opofferingen werd gevormd, en welker wederzijdsche voordeelen door den vrede in een nog helderder daglicht zal worden gesteld. Stellen wij eindelijk, in dit voor de toekomst der wereld zoo plegtig oogenblik, ons vertrouwen op God, opdat Hij ons pogen leide in den zin, die het meest overeenkomt met de belangen der menschheid en der beschaving."

MARSEILLE 3 Maart.

Met de Borysthène zijn alhier tijdingen ontvangen uit Konstantinopel, loopende tot 25 Februarij. Daaruit blijkt, dat *Sadik-Pacha* teruggeroepen is.

De tijdingen uit de Krim loopen tot 21 Februarij. Het fort Paul is vernield en het Quarantaine fort ondermijnd. De Engelschen maakten toebereidselen tot eene expeditie met landingstroepen; waarschijnlijk is de bestemming Trebizonde.

Omer Pacha koncentreert zijne troepen te Redout Kalé en heeft Trebizonde verlaten. De generaal *Williams* zal uitgewisseld worden tegen den Russ. generaal *Kokonowitsch.*

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Maart	Uren.	Wind- rigt.	Wind- kr.	Barom. bij 0°.	Ther. F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
			N. ℔						
2	2	nno.	11.0	773.87	44.6	+ 0.4	0.87	0	Zw. bewolkt.
	10	nnw.	5.0	73.78	38.7		95	0.2	Ligt bewolkt.
3	8	nno.	7.0	74.33	38.7		81	0	Zw. bewolkt.
	2	nno.	2.0	74.29	41.2	— 0.9	75	0	Idem.
	10	n.	1.0	75.08	38.5		96	0	Betrokken.
4	8	n.	2.0	75.00	37.6		82	0	Idem.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 3 Maart 1856.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{7}{16}$	$63\frac{9}{16}$	$63\frac{1}{2}$
dito dito	3	„	$75\frac{3}{8}$	$75\frac{1}{2}$	$75\frac{7}{16}$
dito dito	4	„	$93\frac{1}{2}$	$93\frac{5}{8}$	$93\frac{5}{8}$
Handelmaatschappij .	$4\frac{1}{2}$	„	$129\frac{3}{4}$		
Oost-Indische Leening	4	„	$92\frac{3}{4}$	$92\frac{7}{8}$	
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	„	100		
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	$102\frac{1}{8}$	$102\frac{1}{4}$	$102\frac{1}{8}$
Obligat. 1828 & 1829	5	„	$101\frac{3}{8}$		
Certificat. 1831 & 1833	5	„	$88\frac{3}{4}$		
Certificaten 1840. . .	4	„	$81\frac{3}{4}$	82	82
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	$80\frac{3}{4}$	$81\frac{1}{4}$	$81\frac{1}{4}$
dito Adm. te Lond.	$4\frac{1}{2}$	„	93		
Inschr. in Assign. . .	6	„	$62\frac{1}{4}$	63	
Cert. van Assign. . .	6	„	$63\frac{5}{8}$	64	
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			$150\frac{1}{2}$	151	
Obligatien.	4	pCt.	78	$78\frac{1}{8}$	
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{1}{4}$	pCt.	$23\frac{7}{8}$	$24\frac{3}{16}$	$23\frac{15}{16}$
dito	3	„	$43\frac{1}{4}$		
Binnenl. Schuld . . .	3	„	$38\frac{13}{16}$	$39\frac{1}{8}$	$38\frac{7}{8}$
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	4	pCt.	$63\frac{1}{2}$		
Oblig. Metaliek . . .	5	„	$79\frac{3}{4}$	$80\frac{1}{2}$	80
Oblig. N.	5	„	$85\frac{1}{4}$	$86\frac{1}{8}$	$86\frac{1}{8}$
dito dito La B. . . .	5	„	$85\frac{1}{4}$	$86\frac{1}{8}$	$86\frac{1}{8}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	„	$40\frac{1}{2}$	41	$40\frac{3}{4}$
BELGIE.					
Certific. bij *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$51\frac{7}{8}$	52	52
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	$98\frac{1}{4}$		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$44\frac{1}{4}$	$44\frac{5}{8}$	$44\frac{1}{2}$
dito uitgestelde			21		
AMERIKA.					
Peru, Geldleening 1853	$4\frac{1}{2}$	pCt.	$78\frac{1}{2}$		
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	$4\frac{1}{4}$	„	28		
Grenada, Oblig. . . .	$2\frac{1}{2}$	„	$20\frac{1}{4}$	$20\frac{1}{2}$	
Mexico, Obl. 1851 £100	3	„	$20\frac{1}{16}$	$20\frac{3}{16}$	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.